

Единъ брой 2 гроша.

ТУРЦИЯ

Единъ брой 2 гроша.

ВЪСТНИКЪ ЗА ПОЛИТИКА, НАУКА, КНИЖЕВНОСТЪ, ЗЕМЛЕДЪЛИЕ И ТЪРГОВИЯ.

ТУРЦИЯ излиза сѣкъ петъкъ на голѣмъ листъ, и сѣкъ почтаиникъ на малъкъ. Годишната цѣна за въ Имперіята е 4 бѣли меджиѣта; вънъ отъ Имперіа-та 5. Спопоществованиятъ трѣбува да са годишни и прѣдплатени. Писмата за редакціята са надписувать до Н. Геновича, редактора и издателя на вѣстника. Външнѣтъ настоятели отговарять за вѣстника. Подписката на спомоществованията става направо въ Циградъ-Бейоглу, Асмадж-Меджидъ № 23.

ТЪРГОВИЯ.

Зиманіе-даваніе.

Що е зиманіе даваніе?

Рѣчь зиманіе даваніе значи една работа, що докарва нѣщо, или една упжѣна къмъ опредѣленна помисль здрава дѣйность, за разлика отъ общитѣ залъгванія, които са само за развѣсеніе и разговоръ или за прѣминуваніе врѣме. Въ обикновенна мисль зиманіе-даваніе съ поносни нѣща е заради печалбата на матеріална или умствена напреднина. Изреченіе зиманіе-даваніе изобщо обнема сичкитѣ врѣшенія и дѣйности, за които са зимать прѣдъ очи сѣкиденната работа, врѣмето и вникнуваніето на човѣка; въ стѣгната мисль то може са закрѣпи само връзь онѣзи дѣйности, които искать повече хитра похватность и вникнуваніе отъ колкото тѣлесна работа.

Човѣкъ състои отъ тѣло и душа. Благодареніето на неговитѣ матеріални потребности е помисльта на зиманіето-даваніето; кнѣжина и наука подпомагатъ неговото духовито порастеваніе. Търговеца събира грижи са, искарева и раздава онѣзи нѣща, що са потребни на тѣлото за облага и наичиваніе; учений събира, измыслена, прави и приготвюва храна за духа. Дали залаганіето на послѣдний докарва на човѣчщината повече облага отъ онова на първий, да ли духа е по отличенъ отъ тѣлото, е едно халтаво питаніе, защото и двѣтъ сѣ изравно потребни за биваніето на едно човѣческо същество.

Тѣло безъ душа ще рѣче мрътвецъ, душа безъ тѣло е една присторка на този свѣтъ. Въ обясніето на човѣка, похватность и сподука има тѣлото сѣще толкось вліаніе колкото и душата, и който иска да бѣде ступаніи на своята работа, трѣбува да има върху истинченіето и редовностьта на двѣтъ равно вникнуваніе. Лакоманъ бы са задръжалъ на паралията да не ѣде както тримерный, и въ боя бы са былъ както Голиада, ако бы можалъ да обюзди прищавката на гърлото си, а въ другий случай, ако бы ималъ сила въ краката си. Който иска да бѣде господарь на себе си, трѣбува да има обучени на равенъ начинъ тѣло и душа, защото често са случава именно тѣлото и душата, както мъжъ и жена, по силната сѣдина да влада на по слабата. Само тамъ има честь и благодѣтелство, дѣто и двѣтъ дѣлбы помешу са държатъ равнотеженіето и сѣ до край дѣла и прилика.

Коя е помисльта на зиманіето даваніето?

Ний отговарямы: честь или касметъ.

Придобиваніе имотъ е владено на тая помисль. Паритѣ оставать безъ цѣна, кога са неупотрѣбавать ради задоволеніе на потребности. Зимането-даването е въ по многото изнисаніе изворъ честь. Нѣговото

бораваніе застѣга, засилва и расширява умъ; неговата облага докарва почеть; неговитѣ сетинни, кога сѣтъ сгодны, уголѣмывать силата, за да направимъ и извршимъ каквото измыслена и желе сърцето.

Исторіята на човѣчната е исторія на едно многоврѣменно залудно гоненіе честь. За нейното търсеніе човѣцкитѣ са прѣброили цѣлий околу на присторно иманіе: тѣ мисляха да я намѣрятъ въ славата и въ обычаніе себе, въ фанатизмъ, въ веселба и родость, въ дѣйность, миръ, наука и философія; въ крѣпавый жертвенникъ на идолопоклонскитѣ пумпалы, изъ песечливитѣ пустыни въ Азія и Африка, подъ прѣпорца на креста, въ пазухата на разглезеного мърсуваніе, въ усамотената келія на богобозливый калугерь! — Философіята прѣй най напредъ призовка както водачъ да покаже нѣтъ. Повече отъ хылядо години тя напомнюваше да си просвѣтывае ума въ щета на тѣлото, сичкитѣ земни веселбы по малко да оцѣняваме, сичкитѣ поносни подобренія и сѣка матеріална напреднина да не почитаме, а да търсимъ честьта само въ ученіето на отвлечени науки и метафизически развѣтнуванія; нѣ който е сѣдвалъ изъ тѣно съ жертва на сичкитѣ си сили нѣбитѣ настаняванія, който е положилъ върху това сичкый си животъ, трѣбуваше най сетнѣ да припознае че не е можалъ да сполучи, за да намѣри расковничето — гатанката остана несполучена.

Въ шестнадесетий вѣкъ са яви една туку-рѣчи противоположна наука и цѣлий свѣтъ я здрависна съ радость. Газмноженіето и различностьта на човѣцкитѣ веселбы са имаше за единичка на философіята достойна помисль, и измыслеваніето на поносни нѣща са показа както най голѣмата заладка на човѣцкый умъ. Прѣзъ по малко отъ два вѣка са яви хъ сѣтинни, които стояхъ извътъ прѣдѣлитѣ на човѣцко вѣрваніе, защото тѣ излазяхъ върху човѣцката опытность. Напреднината на врѣмето е единъ изговоръ, който сѣщо тѣй са разбира въ колибата на овчаря както и въ академіята на наукитѣ. Тая нова философія твърдѣ много спомогна за честьта на човѣцкитѣ, че колкото е основана сподуката въ здраво, дѣйно залъбоченіе на ума въ каквато и да бѣде работа; толкось по много са придържъ отъ лична слободя, отъ добры законы, отъ дѣлтъ животъ и уталожваніе на болѣжитѣ или истощаваніе въ лѣкарщината; толкось по много стонъ въ улесненіе на отиваніето и дохожданіето, на прѣнасяніе и отписваніе, въ наслажденіе иманіе и пріятность на живота.

По зла честь мнозина отъ онѣзи, които съ даръ и знаніе сѣ опредѣлени да бѣдѣтъ на човѣчната поносни наставници, говорятъ съ отврѣщеніе за оныя затичва-

нія що изобщо разбираме съ име зиманіе-даваніе. «Мръсни, долни, прости, егонисти» сѣ най тихитѣ наичиванія, които тѣ докарватъ, кога говорятъ за най сторійны затичванія; «ехъ не е ли търговецъ или купецъ,» казвать тѣ съ подсмиваніе, безъ да си помислятъ, а камо ли да знаятъ, че тѣ сами са издавать прѣдъ очитѣ на истинно нестаченитѣ.

Радвайте са за божитѣ прѣчудни образи на вѣхто врѣме, учени господаря, нѣ не прославяйте гнилитѣ лѣготни както трандафилова миризма вонещій дѣхъ, който по нѣкогажъ и тамъ смърсавъ въздуха. Свѣта знае нинѣ да оцѣнява и удостоива струваніето и значеніето на единъ търговецъ, неговото положеніе нѣма потребъ отъ никаква закрѣпа; ако има нѣкой на земага да е докаралъ съ силата си нѣщо грамадно, былъ единъ синчага търговецъ, който иска до нѣщо да достигне, было що было, трѣбува да бѣде търговецъ; сичкитѣ човѣцы малъкъ и голѣмъ, сиромашъ и богатъ, що обръщать търговія, търговцы сѣ.

Ако и да нѣкои помамени учени съ отсѣжжаніето си не почитать търговскитѣ затичванія, защото тѣ не разбиражъ нищо отъ естество и същество на търговіята, и непроникнали въ духа на врѣмето останали сѣ въ загърнатитѣ мысли на Цицерона, който е казалъ, че на търговеца само тогасъ му са пада хвалба и почеть, кога той благодаренъ съ своята печалба напустне досегашии си знаятъ и са оттегли на нѣкое село — и тѣй тогава е жално за такава бжсогледаніе и спираіне, че можеше да достигне до тамъ, што да упрости въ общата мисль същество и характера на търговскитѣ затичванія.

А защо човѣкъ да мысли за тѣхъ толкось съ отврѣщеніе? — Въ книжнина а на сичкитѣ земни и на сѣко врѣме са намира причтата: «Мързела е начало на сѣка грѣшка. Турцитѣ казвать: работливый човѣкъ го мѣчи единъ дяволъ, а мързелый — хылядо. — Една испанска причта казва: «Обикновенно дявола мамѣ човѣцкитѣ, а мързелый тѣмъ измамва дявола.»

Нѣ нека положимъ, че мързела е една добродѣтель, ако и да бѣде тѣй, пакъ е глупаво. Ума не ще да бѣде недѣйный и трѣбува, до когато тѣлото е живо, да са залага съ нѣщо добро или зло. Сѣщо тѣй и тѣлото е направено да работи; безъ това то скоро са разсипва. Господъ испяди първитѣ човѣцы отъ своя рай и каза: «Съ пота на лицето си трѣбува да ѣдешъ хлѣба си!» нѣ Господъ е цѣла любовь, неговый гнѣвъ бѣше само присторны, той даде на човѣка своята най-добра благословія, работата, която прѣобрѣща земага пакъ на единъ честитъ рай, дѣто цѣвятъ и растятъ прѣхубаво райскитѣ цвѣта и плодове. — (Слѣдва.)

ПО ПОВОДЪ НА „ПЛЕМСТВОТО ВЪ ТЪРГОВІЯТА.“

1.

Съ своето омражено поведѣніе къмъ българскій народъ гръцкитѣ въ послѣдне врѣме докараха наумъ на българетѣ и тая мисль, че не бы было злѣ, ако са помисля за прѣвращеніе на нѣкои отъ сношеніята съ гръцкитѣ и особено на земаіе-даваніята. Тая проста мисль не можеше да са не-породи въ българскитѣ глави подмъръ оу-зи гоненія, които правятъ гръцкитѣ дѣйс-къмъ сячко що е българско и които до зна-чителна степенъ са опиратъ на онѣзи сред-ства и оная сила, които издигатъ гръцкитѣ отъ търговіята съ нашитѣ мѣста, съ на-шій народъ. Чудно щѣше да бже, ако тая мисль не бже са появила въ главитѣ на българетѣ, когато тя е необходимо слѣд-ствие на поведѣніето на гръцкитѣ и са на-шепнува на сѣкиго отъ насъ отъ чув-ството на самостъхраненіето.

Въ мисльта нѣма нищо повинно, нѣма нищо противно на чловѣщината, защото тя клони не да повреди другитѣ хора или народы, а просто да запази единъ народъ отъ посегнуваніята, отъ вредоветѣ на хо-ра отъ другъ единъ обзвумѣлъ народъ и готовъ на сѣкакво зло срѣщу онѣзи, които мрази. Между това намѣрихъ са въ бъл-гарскій печатъ (виждъ „Турція“ брой 13) защитникъ на гръцкитѣ интересы и, като хвърля подъ неизвѣстната буква X. калъ въ лицата на онѣзи които сж имали слу-чай да искажатъ общата мисль на наро-да прѣзъ печата, мжчи са съ общи и гладки надуты фразы да увѣрява българскій свѣтъ че това желаніе за прѣкъсване земаіе-даваніята съ гръцкитѣ е вѣрно, бесполезно, несъгласно съ науката и други подобны.

Като са намираме въ числото на онѣзи българе, които искатъ това прѣкъсване, ний си позволяваме да кажемъ нѣколко ду-мы върху това защото одобряваме това желаніе, и да покажемъ на Г. X. че при-гладенитѣ му фразы за неумѣстността на племството въ търговіята между българе и гръцы сж нито толкови правы, нито тол-ковимъ умѣстны. Ний пишемъ не за да отго-воримъ на X., защото не е съгласенъ съ насъ въ тоя въпросъ, а по много да са разбере правилно въпроса защото има го-лѣма практическа важность за нашій народъ.

Ний ще поченемъ отъ това, дѣто да кажемъ, че много отъ българетѣ искатъ да прѣкъсатъ земаіе-даваніята си съ гръц-китѣ не защото тѣзи послѣднитѣ сж гръцы, а защото сж врагове на българскій народъ и го быатъ съ онзи истинъ хлѣбъ, който имъ дава. Като постѣпватъ тѣй българитѣ не искатъ друго нищо, освѣнъ да намалятъ на врѣме средствата на онѣзи които забравятъ и чловѣщина и гостопріемство и не правятъ нищо между насъ, освѣнъ да причиняватъ раздоры, да клѣветатъ и да вредятъ по много начина нашитѣ общы работы.

Сетивъ, българетѣ сж далечъ отъ да ис-катъ да внасятъ племството въ търговія-та си съ другитѣ народы и Г. X. има го-лѣма погрѣшка да приписва на своя народъ, ако е българинъ, таквизитъ намѣреніе. Бъл-гаретѣ никога не сж мислели да са отри-чатъ отъ стокитѣ на Гръція и на остро-витѣ ѝ, аито пъкъ да не търгуватъ съв-сѣмъ съ гръцы: това не е възможно; бъл-гаретѣ искатъ да прѣкъсатъ търгуваніето

си съ онѣзи нѣколко гръцы, които като сж са имжнели въ нашето отечество, и сж намѣрили мѣсто за живуване мирно и за обогащеніе, забравятъ че трѣба да бж-датъ хора и вѣрны на събѣдството. До-колко ний знаеме, въ печата са е гово-рило за гръцкитѣ по нашето отечество, и на практика само съ тѣхъ сж са прѣкъсвали търговскитѣ сношенія, каквото въ Пловдивъ Шуменъ и други нѣкои мѣста изъ Бъл-гарія. Нѣ отъ това частно проявление на самостъхраненіето у българетѣ до плем-ството въ търговіята на Г. X. има го-лѣмо разстояние, което той не началъ или не-можилъ да свържѣ.

Ако слушашъ Г. X. Българетѣ сж уда-рили въ умственое отношеніе много назадъ, защото искатъ да ограничаватъ търговіята и да я стѣсняватъ съ различіята на племе-на и други подобны; нѣ подмъръ казаното по горѣ, има ли поне сѣнка отъ таквизитъ намѣреніе у българетѣ? Българскій народъ не мисли да стѣснява търговскитѣ си сно-шенія съ другитѣ народы нито най малко зацо са сѣща, ако не вижда, че това не му е възможно; той само зема врѣмenni мѣрны да са запзи отъ нѣкаквы вредове, които му правятъ нѣкои хора, както трѣ-ба да направисѣкы благоразуменъ народъ, ако обыча доброто си и го познава. Сво-бодното движеніе на търговіята е едно отъ най ползливитѣ нѣща, нѣ и то може да има своитѣ ограниченія. Когато единъ народъ вреди на други и воюва съ него, тогава послѣднѣй има длѣжностъ и право за съхраненіе на своето бытіе и на своитѣ ползы да не отпуща на първий онѣзи нѣ-ща, съ които той може да го поврѣди. Сж-що тѣй, когато имашъ на срѣща си под-дудѣлъ чловѣкъ, благоразуміето ти налѣ-га да не му давашъ въ ржцѣтъ средства да та поврѣди. Ако не слушашъ благо-разуміето, ти ставашъ повиненъ за сичкитѣ безумства на безумныя. Гръцкитѣ дѣйс сж обезумели отъ яростъ къмъ българетѣ; отъ тѣхъ най много зло ни правятъ онѣ-зи, които сж между насъ и на които дава-ме средства съ търговіята си. Не е ли длѣ-жностъ наша да са запазимъ ота това зло, като намалимъ средствата за злотворство у неприятелитъ си? Както щете, нѣ да каз-ва чловѣкъ противното, това е да оправ-дава безуміето и да осжда благоразуміето и длѣжностъта. Гръцкитѣ сж направили са-мы сношеніята на двата народа не нор-малны; кой може да осжда българитѣ за тѣхното опытуваніе да са запазваотъ по го-лѣмы лошенины съ нѣколко нормалны и времenni мѣрны? Никой другъ, освѣнъ онѣзи, които искатъ отъ народа да са стогъ съ сжжжжж ржцѣ, додѣто другитѣ му вре-дятъ на работитѣ отъ сѣка страна.

Ний питаме Г. X. чувството на само-запазваніето законно и праведно ли е, или е нѣщо противочловѣческо, неразумно. Ако то е една врожденна длѣжностъ на чловѣ-ка, какъ може да бже неразумна и про-тивна на науката и на просвѣщеніето една мѣрка, която не е нищо друго освѣнъ е-дно малко опытуваніе за пасивно самоза-пазване? По разумно и по съгласно съ цивилизаціята ли е да оставятъ цѣлы об-щины равнодушны къмъ плѣсницитѣ, ко-нито имъ удратъ нѣколко фанатизированы гръ-цы, и да не правятъ нищо за запазване на своята честь, на своитѣ интересы, на са-мы себе си, когато е явно, че тѣзи гръцы

сж готовы да посѣгнатъ не само на нмота на българетѣ, нѣ и на самото имъ сжщо-ствованіе?

Г. X. прочелъ въ книгитѣ че търговія-та трѣба да е свободна и да не търпи о-граниченія по мѣсто и племена; нѣ не си помислять, че между общото правило, ме-жду принципа и приложеніето му има до-ста голѣмо разстояние и че безусловното въ теорія не остава безусловно и на прак-тика. Дохождатъ случая когато търговіята като си остава свободна въ цѣлото, въ частноститѣ си изисква нѣкаквы ограниче-нія и ги изисква тѣй наложително, што не е възможно да не са послуша. Таквизитъ слу-чай е и сегашный. Ако единъ народъ са прѣдалъ напѣмъръ на пиянство, най до-брото средство да го отучашъ отъ тоя по-рокъ е убѣждѣніето, просвѣщеніето на ума. Просвѣщеніето обаче като не дохожда ско-ро, а злото не търпи голѣмы отлагателства, ограниченіето на производството и на тър-говіята на питіетата става неизбѣжно за едно кратко врѣме и политикоекономіята не само го приема, нѣ и го свѣтѣва, как-то Г. X. може да види у бащата на по-литикоекономитѣ Джона Стюарта Милля. Ако са държи чловѣкъ само на принципа, това ограниченіе са вижда едно противо-рѣчіе, даже една неправда, нѣ щомъ са зе-матъ въ вниманіе онѣзи обстоятелства, които сж го извикали, неправдата става една необходимостъ, една длѣжностъ и една праведна длѣжностъ. Нѣма правило безъ исключеніе, за да утвърдяваме и този пътъ, че българетѣ нѣматъ право да ограничатъ отъ една малка страна търговіята си съ гръцкитѣ за свое запазване отъ едно зло. А да ли сж една язва нѣкои гръцы изъ нашето отечество и да ли трѣба да са при-пазимъ отъ тая язва за нѣколко врѣме, го-ва знае сѣкы българинъ и не иска дългы расправанія.

За да не остане обаче никакво съмнѣ-ніе и върху тоя послѣднѣй въпросъ, ний ще кажемъ нѣколко думы върху начина на търгуваніето на нѣкои гръцы между насъ, както и върху друго едно оправда-ніе изъ политическата икономія за рѣше-ніето на българитѣ да поскъсатъ търговія-та си съ пришлицитѣ гръцы.

НѢЩО ЗА ЧИТАЛИЩАТА.

Отъ нѣколко врѣме насамъ читалища и благотворителни дружества са съставятъ почти изъ сичкитѣ градове на нашето о-течество. Това нѣщо стана туку-рѣчи е-дна мода и отъ това движеніе чловѣкъ бы заключилъ че духа на съдружаваніето са е всѣлъ най послѣ и между насъ.

Наистина съставяніето на подобны за-веденія е нѣщо свято, защото, като глѣда да распространява свѣтлинитѣ между хо-рата, сѣко едно такова сдружаваніе клони къмъ една общеполесна цѣль. Нѣ сичкитѣ тѣзи братства да ли сж отговорили на цѣл-та която си прѣдлагатъ? Много малко. Сѣ-кы день ново читалище са ражда и едвѣмъ види свѣтлината умира, друго са явява за да са изгуби слѣдъ малко и тѣй нарѣдъ. Нашитѣ читалища твърдѣ малко живѣятъ защото сж основаны на гилы основны.

Нѣ нѣка оставимъ на страна краткжи-вущитѣ тѣзи читалища и да додемъ на онѣзи които като сж са намѣрили въ по бла-гоприятны обстоятелства, държатъ са и ка-

ратъ. Коя е ползата която произлиза отъ дълбоководитъ тѣзи читалища? На върно не голяма. За примѣръ нека вземемъ българското читалище въ Цариградъ. Това дружество да ли е принесло духовнитѣ плодове които са очакватъ отъ него. Далечъ отъ тамъ.

Трѣба да го исповѣдаме искрено: българското читалище въ Цариградъ не държи най напредъ редовни заседания. Ако единъ пътъ въ мѣсеца членовѣтъ му сж събератъ на заседание, то не за да разискватъ сериозно нѣкой прѣдмѣтъ отъ общественна полза и отъ надѣжноститѣ имъ, нъ да са каржатъ и да са прѣважатъ на интриги. Ето този е пътя прѣвъ който цариградскитѣ български младежи са хвалатъ че правятъ съ исполнителски крачки къмъ напредъ и цивилизацията!

Нъ необходимо е да са признае че този пътъ не води освѣтъ къмъ една пълна деморализация. А нашиятъ народъ има нужда отъ просвѣщеніе и уравнилованіе. Тамъ е обширното поле въ което трѣба сичкитѣ читалища да развиватъ дѣятелността си.

Различни чужди учебни дружества работятъ въ Цариградъ мѣлничкомъ нъ вършатъ работа, долѣто нашето цариградско читалище отъ денъ на денъ пада въ по голѣмъ маразмъ. Нѣка погледнемъ на грцкото книженно и учебното тракійско дружество. Първото освѣтъ редовнитѣ скаски които дава и съ които распрѣска положителни познания между грцкото общество отъ столицата, поддържа едно голѣмо число училища отъ Македонія и други части на държавата за които живява на годишната една сума отъ повече отъ двѣ хиляди лири турски; второто, — ако и да не брой дълго врѣме отъ основаніето си — освѣтъ книгитѣ и статистикитѣ които е издало вече за Тракія и въ които погрѣчва българскитѣ населенія отъ тѣзи страни, поддържа и то сж много бѣдни училища отъ тѣзи части на царщината, отваря новы училища дѣто нѣма за мъжскъ и женскъ полъ, а тѣзи дни ще тури въ Пловдивъ основитѣ на едно високо училище назначено да въспитава учители и учителки които ще распространяватъ елинизма въ Тракія.

Е добръ, какво прави въ това врѣме Цариградското българско читалище? Сичъ дълбокъ сънъ. Нъ врѣме е вече да са свѣсти защото нему естествено са пада мислата да осуетава съспителнитѣ за българскитѣ народъ проекти на елинската и сръбската пропаганды и особно на горѣрѣченитѣ двѣ грцки дружества сирѣчь Книженното и Тракійското на които усилията на първото сж обрнати въ Македонія на второто въ Тракія.

Туй което липсува на българското Цариградско читалище е доброто устройство. За да сполучи това то нѣма друго какво да прави освѣтъ да си какира устроителнитѣ начинъ на свонитѣ противници грцкитѣ дружества.

То трѣба като тѣхъ да отвори единъ редовенъ курсъ скаски чрезъ които да распространява духа на реалнитѣ напредѣтъ между българското общество въ Цариградъ, да установи една сиlena реакція на дѣйствиата на чуждитѣ пропаганды като разбудва народната самосвѣтъ между заглхналитѣ въ невѣжество български населенія, съ отваряніето на новы училища, съ поддържаніето и поощряваніето на бѣднитѣ

училища, на бѣднитѣ ученици, на бѣднитѣ читалища.

Прѣвъ сичкото трѣба да искорени отъ лапухата си партикуларистскитѣ духъ и да придобіе чувството на дължноститѣ които мислата му прави сирачо народа.

Тѣй само българското Цариградско читалище ще има своето значеніе на съществуваніе и ще биде достойно за честота и уваженіето на които претендира. — (III.)

ИЗВОДИ ОТЪ ДОПИСКИТѢ НА "ТУРЦИЯ",

ТЪРНОВО 13 май. Долѣто не сж рукави като градушка допискитѣ изъ сичкитѣ страни на нашето общество за празнуваніето на народнитѣ празници св. Кирила и Методія; тържествата на това два дни сж, които расклашатъ въстенелитѣ прѣсти на дописницитѣ за да пишатъ, когато за други прѣдмѣти и случаи тѣ сж почти умивили, до дѣто, думатъ, не са е допознано и на читателитѣ ви да глѣдате дългоочакванитѣ изложенія на тържества, слова и сѣвкани други патристически записки по този празникъ, дайте рѣвъ и мѣсто на това наше писмо.

Беше врѣме когато тържествуваніето на този народенъ празникъ, като ново нѣщо да са възвѣдше постепенно отъ мѣсто на мѣсто, и когато въ началото на нѣколко само мѣста са празнуваше, днесъ са празнува отъ сичкитѣ български народъ тамъ и въ чуждитѣ страни като Смирна и прочее. Въ този денъ 11 май да кажемъ че о отечеството имъ цѣло пѣе, играе и са весели, не сѣрважамъ, да кажемъ че въ този денъ народнитѣ духъ сполучава сирѣчь и чувствата на сичкитѣ българи, не сѣвкани. И видъ Г-не Редакторе въ Цариградъ както и ози българинъ въ Смирна, Вѣна или Минчестъръ, както и ози, било въ която страна изъ отечеството имъ, като тържествува въ този денъ духа имъ не е само тамъ, а обикаля, ходи по сичкитѣ мѣста дѣто знае че и тамъ тѣй же са тържествува. Ако да можешъ единъ ангелъ да разлѣта по мѣститѣ, заравнитѣ възврати отъ едни до други, то небото надъ бакалскитѣ полуостровъ шѣше да сичъ глѣдватъ на съ прѣятнитѣ отъзвѣтъ на всенародното веселіе — ентузиазмъ. Ей, въ мирнитѣ години въ царуваніето на Н. Имп. Вел. Султанъ Абдулъ Азизъ, народа ни всенародно тържествува народнитѣ си празници и всенародно са весели. По тѣзи части нашитѣ граждани, стари и млади, не оставахъ отъ другитѣ падири. Водосвѣтъ правяхъ, слова сказвахъ, тържествувахъ и са веселихъ, може много по добръ отъ колкото на друго мѣсто. Тържествуваніето на празника са управляше тѣй да рѣчемъ отъ читалищнитѣ членове на нещастнѣющето читалище. Единъ страникъ да бѣ са случилъ въ този денъ тука, добро понатѣ бѣ съставилъ за патриотизма на тукашното население; хора така виливо дѣто почитатъ народнитѣ си просветители, какъ не ще сж и тѣ самы горѣши дѣйи на туй просвѣщеніе? Нъ работата е наопаки. Понѣ тѣзи външнѣ указанія стои непростителната нечуждѣностъ къмъ общественитѣ работи на наши тѣрновци! И свѣдѣтели на това сж: състояніето на училищата и общината; затваряніето на читалището!

Една сирѣвѣливостъ. Училищата зависять отъ градската община, градската община са съставя отъ възрастнитѣ граждани, че и отъ старитѣ, прочее за лошото състояніе на училищата сж тѣ виновати и отговорни. Читалището зависи отъ младежа, но затваряніето му никакъ не е зависело отъ тѣхъ; то са затвори по заповѣдта на мютесарифина, и младежа е виноватъ само въ туй че не иска изясненіе за тѣзи работи.

Както и да е тържествуваніето на този празникъ, ще има, мислимъ, добритѣ си слѣдствія; ще постѣява дѣятелността на гражданитѣ ни, стари и млади. Първий полъ на туй свѣтѣвѣніе бѣше, ч въ сжшій денъ на 11 май младежитѣ сежъ куражъ да отварятъ читалището, да свикватъ заседание отъ сто и повече членове и единогласно да рѣшатъ: да са отбере една комисія изъ между тѣхъ, които да са яви на мютесарифина и да иска въ името на правосвѣдство въ името на правлата диганіето на туй несправедливо наказаніе на читалището. Това са направилъ, комисіята са избра, и тѣзи дни тѣ ще исполнитъ по-

свѣніето си; нъ ще сполучили прѣдъ мютесарифина, или не, — видѣ шемъ.

И тѣй младежитѣ испитанихъ които дължностъ на тѣхъ глѣдаше. Ами старитѣ — ами общинаритѣ? Мислятъ ли че като сж са повеселили на едно съ мѣлнитѣ и сж испитали сичкото? Рѣда е сѣтъ тѣхъ, да са зазематъ за нарежданіето на училищата и общината.

Нъ з бравихъ едно нѣщо. Сега вече Ева не е виновата, а змѣята. На ли ужъ нѣщо си имамъ пастыръ народенъ, който да има грѣхата си за доброто на паството си? Наши тѣрновци повѣтъ сж извиняватъ. До нѣтъ може и право да иматъ. По моето мнѣніе обаче това са вини о грѣхѣхъ. Добръ е паството да чака наставленіята на пастыря си, нъ трѣба и да ги слуша, и да са остави той да го води на пожитѣ добрия. Тѣй ли мислятъ и наши тѣрновци да направятъ, като чакатъ наставленіята на пастыря си, че го слушатъ ли тогава на каквото ги настави? Видѣ шемъ и каза шемъ послѣ. За сега ще кажемъ къмъ нашитѣ съграждани само двѣ думи. Ако причината на злото сж единъ, двама или трима, обидата е обща за цѣлитѣ градъ както и срамъ е общъ за сичкитѣ, тѣй като е нека тѣ мислятъ.

Владѣката ни обикаля спархята си и добръ прави. Сега е въ Трѣвна.

Ще ви дѣржа, Г-не Редакторе, въ теченіето на работитѣ на наше Търново. **

ПЕРУЩИЦА 2 май. Това село отстои 4 часа на Западъ отъ Пловдивъ; то брой около 300 къщи са българи, перущичѣ сж добры и работни хора; цѣлата околностъ, и часть отъ горѣта, тѣ сж разработили. Въ околността имъ са изгнѣвани като въ оглавѣно трудолюбіето на селянитѣ. Селото имъ са изгнѣва, като нѣкой малкъ градецъ, съ хубавы къщи, нѣкои си и на два ката. Иматъ двѣ училища, главно и взаимно. Тая година си сж отворили и читалище. Учатъ са и нѣколко дѣвойки, нагнѣвани отъ священникитѣ, нъ иматъ особно дѣвическо училище. Желателното е щото добритѣ перущичѣ да са поставяахъ да си направятъ и дѣвическо училище, защото голѣмо е на хубавото имъ село да си иматъ дѣвическо училище. Ако искатъ перущичѣ да върватъ по скоро въ пътя на напредѣтъ, нека са погрѣжатъ най повече за дѣвоитѣ, защото отъ женскъ полъ зависи благоденствіето на сѣко мѣсто.

Беше 2-й май когато дойдохъ на Перущица, и като шомъ свѣзохъ, като любопытенъ, най напредъ отидохъ въ училището. Нъ тоя денъ было празникъ на св. Атанасія, те не са учили. Та бѣше са свѣкало нѣкакво събрание въ училището, азъ въззохъ и са сирѣхъ на крадъ. Събрание то, узнахъ, было да са размисли какъ да са уредятъ училището, защото клонало на затваряніе. (Голѣмъ срамъ ще бѣде за перущица, ако си затворятъ училището.) Разискваніята бѣхъ живы, нъ единъ старѣя, чорбаджі-тежѣжъ, неодобрѣваше никъ му гласа, караше си по своему, искаше да подчини сичкото събрание на неговото рѣшеніе; а съ каква пѣлъ работеше не знаемъ нъ познаваше са отъ думитѣ му, че съ свѣкавъ начинъ са мѣчеше да са растури събрание то. Сичкото събрание силно негодуваше, нъ никой не свѣдѣла да му прѣрѣчи. Попытахъ едного, защо не свѣдѣла да му застрѣхнатъ? Защото, каже, е единичкы най влѣтѣленъ въ сичкото село. Послѣ отвори са рѣчь да са състави училищно настоятелство, нъ той си караше пакъ чорбаджіската. Тогва единъ отъ младежитѣ са въсправи и му забѣлжи: виѣ, каже карате се чорбаджіскы, нъ сега вече младежитѣ не искатъ така. Той са рѣсърди, и работата шѣше да са обрне на крамолъ, нъ другитѣ заговорихъ пакъ за избране на настоятелство и распрата тѣхна. Пристѣжихъ до изборы, и по общо удобнѣніе избрахъ и наредѣхъ за членове двама священники, троица младежи и единъ старѣя, чорбаджі-тежѣжъ, дадохъ нѣтъ пълномощіо да наивратъ двама учители единъ за главно, а другы за взаимното. А за помощникъ на взаимнитѣ, и за учителка оставихъ за друго събрание. За двамата учители отъ които взаимнитѣ да знае и звучна метода, опрѣдѣлихъ 8000 гроша годишнѣ платка. Захваналихъ за ревностъ на перущичѣ за училището. Това показва, че тѣ вече знаятъ да цѣнятъ ученіето. Нъ едно само ще имъ забѣлжимъ, че не трѣба толкова да благоговѣятъ прѣдъ чорбаджіката нъ въ такъвъ слу-

чид да глѣдаат новече ползата на селото, отъ колкото волята на едникого си.

Сѣдѣ като са подвѣрли отъ вси присяжующи пълномощно на настоятелството събраніето въ да са разижда, а азъ си извѣдохъ, и отидохъ къмъ горната махала. Тамъ на съборището бѣха са навалили хора и слушае са вѣрва. Единъ старецъ прѣвъ богаташия въ селото, споредъ както ми казаха, на име Х. Тодоръ, той подигае сиромаситъ селяни да са несклоняватъ да са хвърли въ вергіята 8000 гроша за учители. Ний нѣмамы вѣрме да плащамы 10,12, хвърля гроша за даскалы крѣпше дѣло Хаджія. Намъ за голѣмъ даскалъ 3000. гроша за мажакъ — 1000; пове че неможемъ да плащамы. Нѣколко изѣтаны, при дружины на дѣда Хаджія, нѣ повечето си мажача. Съзѣтамы добрыя перущичае да не слу шатъ дѣда си Хаджія и подобныиъ нему, защото той имъ е най голѣмъ зложизнатель, да не отиватъ по неговия изѣванъ умъ, той иска да са не изучуватъ хората, та да си има работници, робы. На дѣда Хаджія му са е свила, види са, зияя врѣзъ паритъ, та му са не даватъ за училище, на ужъ сиромаситъ укайва.

Нека си поразислѣмъ та да видимъ дѣло Хаджія имъ зло мысли, или оныя които даватъ много за учители.

Дѣло хаджія кезва : че на сиромаситъ шѣло да нѣтъне, нѣ азъ казвамъ, че не щѣ. Въ Перущица, както и по други села, расхвърлятъ дѣнѣка на беннемета. Отъ учители че са падне, на примѣръ, 5 гроша на беннеме, сиромаси има 2,3 беннемета, нему са пада 10,15 гроша. Нѣ дѣло хаджія има 20 беннемета та нему са пада 100 гроша; за това той крѣщи, а не че жѣли сиромаситъ. Сега да видимъ, които искатъ да са даде много за учители, зло ли правятъ? Не; тѣй добръ правятъ, защото сиромаси че си учѣ чадото съ 10,15 гроша. Нѣ ако да не даждатъ да са хвърли толкова за учители за сиромаситъ зѣше стане, защото богатитъ могатъ да си хванатъ особно учитель, ами сиромаситъ? — Тѣ нѣва не слушатъ дѣда хаджія и подобныиъ му, нѣ да оставятъ разбранитъ да нарѣдаатъ, та тѣ никога не че направятъ нѣщо за злото за селото. Това жѣлая на добрыя перущичани : да си нарѣдаатъ мажкитъ училища, да си направятъ дѣвическото училище, да си поддржатъ читалището, и че видатъ какъ въ мако вѣрме селото имъ ще цѣвне и ще стане примѣръ на околныиъ села. — Дай Боже!

Други новини. Половина часть на западъ отъ Перущица има турско село Устѣна около 250 къщи. Още лѣни са паднало корра за аскеръ на 5,6 устѣнчета, нѣ още не са отишли за мѣстото си (не знаемъ зашо ли ги държатъ да прѣхолятъ цѣла година кога не стоятъ мирны). На първыи мѣста двѣ отъ низмѣчетата (така нарѣчатъ курралинтъ) дошли въ Перущица нахѣтали одного человека въ една махала, посѣлъ отишли при селскыя чорбаджіа, та му искали 6 чѣта и прѣуцъ за тайната нѣтъ, както си было старъ адетъ. Чорбаджіята имъ отказалъ, и тѣ расхѣрлены, навѣрвили къмъ Пастушія (село отъ 15 къщи на сѣверъ отъ Перущица). На край селото едно момче си бѣрало лѣсти за бубуи, тѣ го натѣсвали на чернищата съ ножоветъ, и го съсипали съ бой, до утрѣване, съ конъ го докарвали въ село. Оттамъ низмѣтитъ отишли за Пастушія, дѣто дружи нѣта имъ ги чакала; тѣй зѣли отъ единъ овчаръ едно агне, съ бой и безъ пары. Какво сѣ чинили въ Пастушія, Богъ знае. Пастушіяны были набѣгли въ Перущица.

Днесъ тѣя низми были нѣколко хора на пѣта отъ Устѣна за Крычѣмъ (Турско село на западъ отъ Устѣна и единъ чѣстъ далече) и зѣли имъ паритъ. Хората сѣ олащени, работно вѣрме, жѣнитъ самы самикы трѣба да ходятъ за шѣма, нѣ опасно е и за мажѣтъ. Защо ли държатъ тѣя низмы тука та ги не повикватъ въ Пловдивъ, незнамъ. Отъ какъ е дошелъ новый мютесарѣимъ въ Пловдивъ нехранимайковцитъ сѣ много побудили. Добръ бы было да са обѣрно внимание за да не ставатъ каковыя злочинства, да са не оставятъ курралинтъ да прѣходватъ цѣла година, че нѣкога може да станатъ по голѣмы бѣды; защото и търпението има прѣдѣлы. Единъ Патникъ.

ПОЛИТИЧЕСКЫ ИЗГЛѢДЪ.

Френскитъ работы слѣдватъ да занимають европейскитъ духове. Днѣсь цѣлата

на монархиститъ въ сваленіето на Г-на Тіера ся доказа. Тѣзи цѣль е първо да унищожи законитъ които бѣхъ изработени за конеиното проглашеніе на републиканското правленіе въ френско и сетѣ да земе нуждыитъ мѣрки за възстановленіето на монархическото правленіе.

Какво ще излѣзе отъ това положеніе?

Никой неможе нищо да каже; нѣ очевидно то е че бѣдѣщето на френското отечество е пълно съ опасности. Бонопартиститъ или по добръ привърженцитъ на наполеоновата династія тържествуватъ и говорятъ высоко; това тѣхно тържество излѣзва отъ това дѣло че четирима отъ началницитъ имъ държатъ най высокитъ службы въ правителството и надѣватъ ся тѣй да турятъ лесно на френскыи прѣстолъ сына на Наполеона III.

Прочее за да сполучатъ по скоро въ намѣреніето си, бонопартиститъ ся мажятъ да направятъ единъ вторы държавенъ ударъ подобенъ на държавный ударъ когото извърши Наполеонъ III на 1851. Сегашното положеніе има голѣмо сходство съ положеніето на неа епоха. Както въ 1851, тѣй и сега, орлеаниститъ сѣрвѣ приверженницитъ на фамилновата династія, опитахъ държавный ударъ. Нѣ прѣдсѣдателя на събраніето е единъ имперіалистъ; прѣдсѣдателя на републиката който располага съ войскитъ е сѣщо тѣй единъ имперіалистъ; министра на войната е министръ на вѣнницитъ работы сѣ человекъ пакъ защитницы на имперіата. Отъ горнего ся вижда че силата е въ рѣцѣтъ на наполеоновцитъ. Колкото за орлеаниститъ ако и да ся многочисленны, ако и да иматъ человекъ въ министерството, тѣй ся намирятъ нѣкакъ изложени на произвола на противницитъ си.

Навѣрно ако борбата трѣбуваше да стане въ народното събраніе както съ Тіера, орлеаниститъ нѣмаха за какво да ся страхуватъ; нѣ държавнитъ удари иматъ тѣзи лошы сѣтници че раждатъ други удари и че удара отъ 25 маія като не е свършилъ нищо, партіитъ ся намирятъ едни сѣрѣцу други както на прѣдъ, нѣ спалуката за тържество клони къмъ наполеоновцитъ, сполука която нѣмаха до сега. Въ сѣкы случай, монархиститъ сѣ паднали въ едно голѣмо заблужденіе като сѣ саборили Тіера за да турятъ на чело на държавата едно ордѣ по послушно на волята имъ. Тѣй отворчѣхъ вратата на системата бучакъ хакъмъ и чунъ; при сичкый страшенъ урокъ на послѣдното наруваніе, тѣй сѣ ся вмѣнади въ пѣта който бѣше толкъс пагубенъ за Испанія; нищо повече.

Лошето състѣяніе на работитъ выѣсто да ся уллучи, става още по лошо. Партіитъ ся намирятъ въ едно трѣскаво беспокойствие. Орлеанисты и легитимисты не сѣ съгласны върху цара, който трѣбува да прогласятъ, и войската не е въ рѣцѣтъ имъ, когато наполеоновцитъ въ лицето на Махъ Махона, на Бюфе и на Дюбарантъ располагахъ съ войскитъ. Отъ казаното слѣдва че Франция ще прѣвѣра още други по страшны крѣзы.

Най сетѣй человекъ не оже да прѣдположе, ако прѣіме даже че массата на народа че стонъ хладнокрѣвна въ извършеното, че партіитъ не че ся разшаватъ и не че издигнатъ знамята на бунта въ деня въ който едната отъ двѣтъ партіи че поиска да обѣрни въ своя полза насилственый ударъ отъ 24 того.

СЪБАКВЫ НЫЩА И НОВИНЫ.

— Валие Султанка испроводила на кашгарскый посланчикъ една табакіера украсена съ діаманты.

— Научавамы са че съзѣта на неправитъ дѣшны изработитъ единъ зъ конъ върху сонницитъ (Хекна) въ парцината. Този законъ са подложилъ на разгѣрденіето на държавный съвѣтъ.

— Завчера гвѣцкый вѣстникъ Типостъ са сѣрѣ за 6 мѣсеца. Причината за спираніето на този листъ была несправѣнитъ нападеніе които отпра вляхъ сѣрѣзу бывшій грѣцкы владѣка въ Едрене и отказаніето на редактора му за да са подчини на заповѣдитъ на директора на почта, който го съвѣтвалъ да прѣкжне тѣзи нападенія.

— Споредъ Васиретъ, Якубъ ханъ, посланникъ на кашгарскый емиръ, прѣдложилъ по направѣ на правителството и сетѣ на Султана сключѣваніето на единъ трактатъ чрезъ когото кашгарскый емиръ сѣ турѣ подъ покровителството на кайма. Султанъ като началникъ на вѣрнитъ, прѣвъ това прѣдложеніе. Прѣзва отъ това че шомъ са завърши Якубъ ханъ въ отечеството си, кашгарскый емиръ щѣ въ повѣри този послѣдній или друго нѣкое лице като каймакѣа при В. Порте. Асаджъ-Шѣзи щѣ да прѣіма въ сѣщото вѣрме и турската знамя.

— Послѣдныиъ пошѣ ни донесе отъ Казанлъкъ нѣколко писма относительны до общественитъ работы на този градъ. Тѣзи писма сѣ съгласны да ни описватъ съ тѣрѣвъ черны чѣрты положеніето на Казанлъкъ. Гражданиитъ сѣ раздѣлили изново на два лагера, които ся отворили една люта борба. За да не бѣхмы раздражѣли повече духовѣтъ, ний непомѣтаме никое отъ тѣзи писма. Нѣ че заблѣжамъ че тѣ ни изагъ тѣ състояніето на работитъ съ единъ начинъ съзѣтъ различенъ отъ начина по който го направилъ една дописка отъ сѣщото мѣсто която са яви въ единъ отъ послѣднитъ броеве на вѣстника ни. Причинителитъ на разлоритъ споредъ новитъ ни писма, были съзѣтъ други нежели оныиъ които ни дѣваше да разберемъ рѣчената дописка. Още по вече; настояшый каймакамъ былъ единъ способенъ, просвѣтенъ, почтенъ и точенъ чиновникъ и то не были освѣтъ нѣколко лица, прѣданы на личный интересъ, които са мѣчили да го свѣзятъ отъ поста му, защото неужислѣлъ на гайдѣта нѣтъ. Ний са въздержамы, колкото за сега, да са произнесемъ върху едната или другата страни; ше кажемъ само че сѣсныиъ които ставатъ въ Казанлъкъ сѣ тѣрѣвъ жѣлостны и тѣрѣвъ зѣтъ прѣпорѣчаватъ неговитъ гражданы. Ний подкажамы още кжзѣнлъчѣе за са примиритъ и да си подаждъ братска рѣка за общото добро като имъ заблѣжѣваме че пѣта въ който сѣ възлѣзи неможе да ги изваде освѣтъ на едно пѣлно нѣравнѣвенно и вѣшественно упропастаніе. Ако нашитъ съзѣты не бы имали никакво дѣйствіе при интригантитъ на Казанлъкъ, за които имамы вече подробны свѣдѣнія, исповѣдамы го, не че са двоумимъ да извадимъ немилостиво лица имъ на оцѣненіето на българскый съвѣтъ.

ТИПОГРАФИЧЕСКЫ ПОГРѣШКЫ. Въ послѣдній гвѣцкый листъ страница 4, колона 3 редъ 68 ѣ намѣсто довели трѣбува да са чете лоше; и въ Прутурката, колона 3, редъ 55 намѣсто вижда трѣбува да са чете не вижда.

ИЗВѢСТІЕ. Единъ учитель свѣдѣтъ съ потребитъ познанія и който знае черковното пѣніе търси мѣсто. Кѣто община има нужда отъ такъвыи учитель нѣка са отправа до редакцията за споруваніе.

ИЗВѢСТІЕ. Долоподписанныи съ настоящимъ си извѣстѣямъ въ Дряново на Г-на Хаджі Пенча пошъ Гергева, и въ Търново на Г-на Стоенча Енчевъ Дочѣнецъ, които държатъ мои три записа платѣны на сѣжитъ въ Търново спроти распискитъ имъ отъ 11 юлія 1872; за които записи имъ писалъ нѣколко пѣти да ги прѣдаждатъ въ Габрово на роднинитъ ми, а тѣй и до днѣсь като не сѣгы прѣдали, за това имъ извѣстѣямъ, какво, шо имать въ рѣжитъ си Хаджі Пенчо пошъ Гергевъ единъ записъ отъ 336 1/2 лиры турскы, и Стоенчо Енчевъ Дочѣнецъ 2 записа отъ 55 лиры турскы какво тѣзи записи имъ сѣ заплачены спроти распискитъ имъ отъ 11 юлія 1872. Ради това отъ днѣсь и за въ бѣдѣше тѣи три записа ги считамъ за нищожны были хартии, и въ званіе најгорѣрѣченныиъ господиновыи са подписамъ :

Теодосіа 5 Маія 1873. С. С. Арнауодъ.

СЪГЛАСИЕТО МЕЖДУ ГЕРМАНИЯ, РУСИЯ И АВСТРИЯ.

Съгласието между тѣзи три държави, което партизански духъ въ нѣкои страни на праздно са пристраства че не знае или го отрича, днесъ не е вече тайна за никого. То съществувало отъ тогава когато са събрали въ Берлинъ тримата императори; то са развили въ съставащиятѣ които станаха напоследѣтъ въ Петербургъ, и ще прѣиде по сѣднѣето си потвърждение въ близкия съставъ на владѣтели въ Виѣна.

Това трикратно споразумѣние върви тѣсно по сѣднѣтъ и са храни отъ въспоминаніята на съюза който са направи на 1813 отъ владѣтели на трѣтъ голѣми държави. То е тъй тѣсно както беше въ тази достопамятна епоха; въ въ сѣщото врѣме то носи до единъ по високъ степенъ единъ личенъ и фамиленъ характеръ отъ колкото всѣщественно политическия съюзъ на Александра I-и, на Францоа I-и и на Фредерикъ Галоа III.

Сегашното споразумѣние има една цѣль чисто защителна и не е освѣтъ едно дѣло за случайно прѣдизвиканіе; въ то би било образа на единъ защителенъ и нападателенъ съюзъ, ако бѣхъ го извѣдали обстоятелствата. То не е никакъ едно въскръсѣние на свещенный съюзъ; защото то почита независимостта на сичкиѣ държави, на които припознава формално правото да съставляватъ правителствата си и да утѣждатъ както искатъ работитѣ си освѣтъ ако тѣзи измѣненія на вътрѣшния имъ устроѣй заплашватъ или докатватъ здравината на сѣднѣтъ.

Трѣтъ двора, като припознаватъ че сѣка война трѣба да има законни причини, глѣдат съществуващитѣ трактати като непоправими основни на правото на хората, и ще поддържатъ главно за цѣлокупното опазване на тѣзи трактати. Разбира се че въ този разрѣдъ влиза и новият трактатъ за миръ между Франция и Прусія. Особено петербургскій и виенскій кабинети глѣдат въ добриѣтѣ сношенія между Франция и Прусія най добрата гаранция за мира въ Западъ; и въ сѣщото врѣме глѣдатъ статукото въ Истокъ, и особено независимостта на турското царство като ключъ на свода за общо равновѣсіе.

Споразумѣніето на трѣтъ двора е до толкова повече искренно щото то са подкрѣпа върху чувствата на правдолюбieto и на просвѣтената разумностъ които врѣмната и приключеніята въведоха въ практическата политика. За прѣвъ пѣтъ неги, силитѣ прѣизмѣтъ, безъ задна мисль на съперничество и на завистъ, че върху обширната сцена на свѣта сѣка отъ тѣхъ е получила отъ providѣніето една особита мисль, и даватъ си воля една на друга срѣдствата и разстояніето за да исполнятъ тѣзи мисли сѣка споредъ начина си: на Русія са пада дѣлото на образованіето въ сѣрдоцна Азія, на Австрія важната роля да бъде посредница на равновѣсіето между Истокъ и Западъ, на Прусія съединеніето на германската държава.

Трѣтъ двора не си припознаватъ никакво право и никакъ не желатъ да са намислятъ въ вътрѣшнитѣ работи на Франция нати въ дѣлото на прѣрждѣніето ѝ; тѣ ще стоятъ неутрални зрители, въ изпълненіи отъ любовъ и състраданіе къмъ единъ народъ който е достоенъ по много нѣща за високо почитаніе на Европа и който е единъ славенъ прѣдставителъ на новата цивилизация. При сичко това, тѣзи чувства не възбраняватъ на сѣвернитѣ кабинети да иматъ мнѣнія повече или по малко рѣшени върху настоящето и бъдѣщото положеніе на Франция и да сѣ резнидла по междоу си възбръднѣла са за този прѣидѣтъ. Тѣтъ тѣ глѣдатъ като най дълбоко зано на Франция враждебността на класовѣтъ, които клонятъ да са прѣтиснаватъ единъ другъ, вѣсто да са приириятъ чрезъ спогожѣнія и взаимни отстъпки: самиятъ начинъ, споредъ тѣхъ, да са тури край на вѣщественото и нравственното безначаліе на француското общество. Тѣ вѣрватъ че републиканската форма за сега е самата правителствена форма, която Франция може да установи: въ тѣ са сумизватъ отъ друга страна че срѣднѣтъ класове бѣхъ могли да одържатъ сами републиканското правленіе, понеже тѣ неможѣ да одържатъ уставната система отъ 1830. Слѣдователно тѣ мислятъ че срѣднѣтъ класъ трѣба да са сподружѣ съ благоразумната и просвѣтлѣната частъ на демократіята за да оснѣе едно твърдо и трайно правленіе. Това което нѣ са види нужно въ сѣкъ случай, то е да са земе едно рѣшеніе. Държавнитѣ мѣсто които управляватъ трѣтъ кабинети исповѣдватъ волю че неразбиратъ една република управлявана безъ републиканци и отъ републиканци, както небѣхъ разбрали една монархия управлявана отъ републиканци.

ПЪРВОДИ ОТЪ ДОПИСКИТѢ НА „ТУРЦИЯ“.

КУМАНОВО 22 априлѣ. (Извѣтъ отъ Куріе д'Ориентъ). Два убійства са сторихъ напоследѣтъ въ нашата каза: това двойно злодѣяніе разпръснато страха между населеніето. Коста Мумо и Додѣ брашнарь, търгоуци християни като отивали за Скопія по работата си, нападнали са по срѣтъ пѣдѣтъ, отъ една чета разбойницѣ, на голѣмъ пѣтъ, единъ частъ далечъ отъ града. Убійцитѣ побѣгнали като отвели съ себе си конѣтъ на жертвѣтъ, слѣдъ като имъ зели паритѣ—една сума отъ десѣтъ хиляди гроша. Мѣстната властъ прѣнесе въ конака двама трупѣ, които са прѣвърнѣли на фамилиитѣ имъ. Разбойницѣ на злощастнитѣ търгоуци искатъ отъ властѣта наказаніето на виновнатѣтъ. Тѣ подадоха още жалба на прѣзренската властъ; въ като не получиѣхъ никакво удовлетвореніе, тѣ трѣгнахъ за да отидатъ да са жадуватъ въ Цариградъ. Дѣцата на тѣзи двѣ вдовици мрѣтъ отъ гладъ, понеже нѣматъ никого който да са грижи за прѣхраната имъ. Въ интереса на обща здравина, нужно е, щото сѣрѣдното правителство да даде заповѣди на нашата мѣстна властъ за да бѣде по болра и по строга къмъ злодѣицѣтъ. Человѣкъ бѣ казалъ че тѣзи послѣднитѣ са увѣрени за безнаказанността.

ДОЛНИЙ ДѢВНИКЪ 10 маѣ. На 22 прѣминало, като прѣстигна радостното извѣстіе за дохожданіето въ сѣлото на два Аверкѣ съ голѣма радостъ изѣздохѣ сички да го посрѣщѣме, който ни прѣтъ като пастырѣ овцѣтъ си; сѣвътъ прѣстиганіето си той дѣла една сказка върху вѣдѣніето ни отъ ефѣрското игро, върху сѣ гласіето и ученіето; тѣзи сказка до токо бѣ ясна и трогателна, щото събуди я нажи сърцѣто на най простия и невиненъ орачъ. На заранѣта отслужѣ тържественно божествената литургія, направи общи волостѣтъ въ училището, придружѣтъ съ подобна сказка; отъ сѣдѣтъ са чузаха гласѣтъ да живѣе Султана, а живѣе българскій патриархъ! Да живѣе дѣло Аверкѣ. Въ сѣщій дѣнь Н. Прѣсвѣщенство замина за Цѣвътъ придружѣтъ отъ много конници, които нарочно бѣхъ дошли да го посрѣщѣтъ. Обаче радостното и тържественното посрѣщаніе стана на 5-и того когато владѣката благоразуми да поѣтъ още единъ пѣтъ сѣлото ни. Учителя ни Г-и Михаилъ П. Векѣльскій изведе ученицитѣ и ученицитѣ край сѣлото, придружѣны отъ священницѣтъ и отъ едно множество челоуци; и като са задалъ владѣката ученицитѣ почнахъ да пѣтъ сѣдѣтъ нарочно съчинената отъ учителя нѣвъсѣтъ; и сѣвътъ пѣснитѣ, учителя ни каза едно кратко нѣ много трогателно словце върху ученіето, което привлѣче вниманіето на сички сичатели; на което и Н. Прѣсвѣщенство тѣтъ сѣдно и устно отговори щото сѣкъ му са напѣлихъ очитѣ сѣ сѣзѣ. Главнитѣ пастырскѣ сѣвътъ са отнасяхъ до доброто нареждане на единичкото ни училище, и до вѣрността и покорността ни къмъ Султана. На заранѣта испрашаніето стана по бѣсъва. Нѣка прочее да живѣе Султана, на когото въ сѣвѣтъ дѣни са удостоихме да видиѣ народенъ пастырѣ, нѣка живѣе Българскій Патриархъ, нѣка живѣе дѣло Аверкѣ!

СЪКАКВѢ НѢЩА И НОВИНЫ.

— Прочитамъ въ Левантъ Тѣмѣтъ: Миналата срѣда, министертвото на външнитѣ работи испроводи едно тѣскѣре на българската ексархія чрезъ което обавѣа че скопската епархія, като е снабдена съ грѣцки владѣа, нѣмамо мѣсто да са испроводи тѣмъ българскѣ владѣа. То показало слѣдователно ексархіята да събере ума въ главата на нѣкои лица които подбутвали скопскитѣ християне да искатъ българинъ владѣа. Миналий четвъртъкъ, това тѣскѣре са разглѣда отъ ексархійскій синодъ. Рѣшило са единорѣчно да са отговори на правителственото съобщеніе съ вѣрчаніето на многобройнитѣ прошенія, които са намиратъ въ архивитѣ на ексархіята и на които достоѣрността са е потвърдила отъ по нарѣшното министерство. Въ сичкиѣ тѣзи прошенія, християнското народолюбеніе отъ скопскій санѣдѣкъ което е често българско, искѣ прѣистѣвнѣтъ въ епархіята си на Н. Прѣсвѣщенство Г-а Доротея, българскѣ владѣа. Надѣваемъ са че правителството ще склони на законното желаніе на скопското пѣство сѣвътъ като са исполнитѣ потребнитѣ формалности.

— Пишатъ ни отъ Мирѣво отъ 10 маѣ: Нашитѣ сѣлѣни са намиратъ въ дълбокъ сѣвъ. Общината ни е разпрѣсна и наѣла ѣи че са оправи скоро. Пошѣветъ ни вѣсто да възвораѣтъ миръ, сѣгласіе и любовъ въ сѣвъ раздоръ по крачнитѣ. Единъ отъ тѣхъ на когото прѣидѣ врѣме у-

мръ попадаѣта, не влиза трѣзѣтъ отъ крачната Жонѣтъ нѣматъ рахатъ отъ него; въ черковѣтъ какво става и не става малко ѣи е грѣхъ. Тодоръ Цолѣвъ епитропъ прѣидѣ двѣ години на черковѣта ни е откарналъ 5 черковни книги които струватъ окодо хиляда гроша. Черковния кодѣкъ е станалъ тежѣтъ въ махѣта му, черковния печатъ е сѣщо така е станалъ играчка на дѣцѣта по училищѣтъ.

Черковѣта ни по неговото епитропуваніе освѣтъ като не даде никаква полза, въ той ѣи искара още и борѣла. Черковнитѣ запѣси ѣи нѣма никакѣмъ. По прѣидѣ двама души бѣхъ учителя защо то не учѣтъ дѣцѣта на псалтирѣ и наустици. За сички тѣзи безѣрѣци чѣкаѣмъ два вѣзѣка да доде и нареди работитѣ. Благодаримъ на Никола Вѣлковъ който повече пристояѣа за училището ни.

— Пишатъ отъ Харманлий (Пловдивско) Разбойници нападнахъ прѣвъ нощта на 5 маѣ единъ жѣлъ, който отстоѣ полнитѣ частъ отъ сѣлото ни, уловили овчѣра, вързали го и го заволи съ тѣхъ си, послѣ проваждаѣтъ другъ единъ овчѣръ да изѣвѣти дома му да прѣидѣтъ 100 лири за да си откупѣтъ овчѣра, отъ разбойницѣтъ. Отъ дома му какъ и да е събрали само 50 лири, защото нѣмѣли повече, и тѣтъ ги проваждаѣтъ пакъ съ сѣмѣщѣтъ овчѣръ да имъ ги занесе. На пѣтъ го прѣсрѣщѣа пловдивскій кѣръ-агѣсѣ и му зѣма тѣзи 50 лири като казѣа че той ще измѣни разбойницѣтъ и ще избави другѣя овчѣръ отъ разбойническиѣтъ рѣцѣ. И така 10 дѣна ставѣа нито овчѣра са е наѣврилъ, нито кѣръ-агѣсѣ дава парѣтъ назадъ. Горѣла овчѣръ тѣзи дѣни са продаваѣме овцѣтъ защо и него ще сѣвѣтъ иста-та чѣстъ.

— Пишатъ отъ Бѣдрѣтъ: Мѣчѣлиѣтъ които са появиѣхъ въ Трояни и въ Лѣтѣиѣхъ между православнитѣ архѣи и патриархъ Прѣкопѣа, не са уравниѣны; тѣ са унижаѣа на мѣсто да са намѣлаѣа. Наслѣдѣка на бѣвшѣтъ патриархъ Кириѣа тѣвътъ зѣвъ прѣсѣмѣа ако са лѣсѣае че са направи архѣитѣ да прѣимѣтъ грѣцки владѣа. Сѣкъ знаѣ че грѣцѣтъ не са жѣлатъ да распрѣстра-няѣтъ духовното си владѣніе освѣтъ съ надѣжда да владѣаѣтъ по кѣсно въ свѣтъскѣтъ рѣцѣ; и онѣзи които невидѣаѣтъ тѣзи политика са сѣвѣни.

— Прочитамъ въ Левантъ Хералдъ: Увѣрѣаѣа че В. Порта са обрѣла на сѣрѣбското правителство за да свѣржи жѣлѣзната мрежа на Европѣйска Турѣа съ жѣлѣзнитѣ сѣрѣбскѣ пѣтиѣа чрезъ Нишъ и Алексѣнаѣтъ. Международѣта търговѣа ще рѣкопѣлѣне разѣвѣа са на това мѣлро рѣшеніе което са жѣлаѣе отъ много врѣме насѣтъ.

— Една депѣша отъ английскій консулъ въ Корѣу изѣвѣтаѣа поѣвеніето на отѣз разбойничѣска чѣта върху крайѣриѣето на Илѣръ. Та грабѣла единъ момѣтъ грѣцки подѣнникъ, и искаѣа за него единъ откупъ отъ 500 лири турскѣ. Хорѣта вѣрватъ че началѣка на стражѣната чѣта е Али-Пѣшѣа.

— Николаѣи ефѣнди Сартѣнскѣи, секретаръ на турското посѣлство въ Берлинъ, са обрѣвали мушѣвѣръ въ Крѣтъ на мѣсто на Аристархѣа бѣа който са изѣзѣли отъ служѣа.

— Прочитамъ въ Турѣи: Увѣрѣаѣа ни че испратѣнитѣ отъ Берлинъ телеграмѣа до лондонскѣи Тѣмѣтъ и спорѣтъ когото рускѣтъ вѣстѣици въ-обще разглѣдали источѣиѣтъ въпрѣсъ въ единъ тѣвѣтъ небѣлагѣпѣрѣнтѣтъ сѣмѣсъ за турското царство не поѣчѣаѣтъ върху никаква основа. Тѣзи слѣхъ са распрѣсѣаѣтъ въ публиѣката сѣмѣмѣре нѣе да повѣрѣаѣтъ добриѣтѣ сношенія които съдѣствувѣаѣтъ сега между турското правителство и руското.

— Отъ нѣколко врѣме насѣтъ оплакѣанія сѣ са издѣлѣвали срѣшѣу управѣлѣа на островъ Самоѣтъ. Прѣидѣ три сѣдмѣни една депутѣаѣа доде въ столицѣта за да прѣдѣстави оплакѣаніѣта на островѣнатѣтъ на правитѣлството. По послѣ една друга депутѣаѣа прѣстигна тука за да искара на лѣжа казѣанѣтъ оплакѣанія. Тѣзи депутѣаѣа са прѣиѣа отъ великий вѣзирѣ който са обрѣвѣа да разглѣда работѣтъ и да даде правѣа на оплакѣаніѣта на самѣскѣтъ жители. Съ тѣзи цѣль сѣдѣраѣаѣа назначѣа Сѣлѣмъ бѣа, прѣисѣвѣаѣа на крѣiminalното сѣдѣише въ министерството на полиціѣта. Сѣлѣмъ бѣа ще отидѣ въ Самоѣтъ за да отвори единъ испѣтъ върху управѣлѣіето на Назѣли бѣа Мусуруѣа и да отпѣри единъ рапортъ до правитѣлството върху кѣсурѣитѣ които бѣ забѣлѣаѣа въ админѣстраѣаѣта.

ИЗВѣСТІЕ. Въ Царѣграѣтъ у Н. А. Богороѣа ѣи за прѣотѣъ Френско-Българскѣи и Българско-Френскѣи Рѣчиѣа, прѣвѣмѣтъ отъ горѣното издѣніе 1873 година, по лѣвѣаѣаѣа и пѣтъ грѣдѣи единъ врѣтъ отъ грошъ лира. Порѣчѣанія са прѣидѣа въ редакѣаѣта на вѣстѣиѣтъ Турѣа.